

KOUVOLAN VAPAA-AJANASUKAS- OHJELMA

Laatinut Kouvolan kaupungin vapaa-ajan asukastoimikunta 2010

Jäsenet:

Mauri Harjula

Ilpo Puolakka, vpj

Reijo Valkeapää

Jouko Taskinen, pj

Hannu Kaarla

Raimo Tuominen

Anu Harkki

Mari Teinilä

Alvi Lempinen

Pirjo Piensalmi

Anita Antskog-Karstinen

Tuomo Pulsa

Tapani Mikkola, siht.

Varajäsenet:

Maria Eloranta

Jussi Raukko

Helena Tuominen

Kari Kallio

Martti Kostiainen

Aarne Laatikainen

Erkki Pöyhönen

Eeva Artimo

Aulikki Järvikivi

Harri Utti

Johdanto

Kouvolan kaupunginhallitus asetti vapaa-ajan asukastoimikunnan 9.2.2009. Toimikunnan tehtävänä on yhteistyön lisääminen kaupungin organisaation ja vapaa-ajan asukkaiden välillä.

Ryhmään kuuluu kolme kaupunginhallituksen nimeämää edustajaa ja yhdeksän vapaa-ajan asukkaiden keskuudestaan valitsemaa jäsentä.

Toimikunta päätti kokouksessaan 5.6.2009 laatia mökkiläisohjelman. Ohjelman laatimista varten pidettiin seminaari 4.9.2009. Seminaarissa etsittiin tärkeimmät ohjelmaan kirjattavat tavoitteet ja asiakohdat.

Mökkiläisdemokratia otettiin käyttöön lakkautetuissa Jaalan ja Valkealan kunnissa jo 2000-luvun alkupuolella. Molemmissa kunnissa myös laadittiin mökkiläisohjelma. Tavoitteena oli vapaa-ajan asukkaiden ja kunnan yhteistyön vahvistaminen ja samalla kehittämisotteen tuominen toimintaan. Vuorovaikutuksen keinoin pyrittiin lisäämään niin vapaa-ajan kuin vakituisten asukkaiden asumisviihtyisyyttä ja turvallisuutta sekä parantamaan ympäristön laatua. Samalla on kiinnitetty huomiota palvelujen laatuun ja saatavuuteen ja hyödynnetty vapaa-ajan asukkaiden roolia kuntien kehittämisessä. Myös mökkiläisdemokratian vakiinnuttaminen ja viestintä vapaa-ajan asukkaille on nähty tärkeiksi tavoitteiksi.

1. Kouvola

Kouvolan kaupunki sijaitsee pohjoisessa Kymenlaaksossa. Maaseutuvaltainen Kouvola syntyi 1.1. 2009 kuuden kunnan liitoksen tuloksena. Merkittävimmät taajamat ovat Kouvola, Kuusankoski, Myllykoski, Inkeroinen ja Voikkaa. Näiden lisäksi Kouvola pitää sisällään useita elinvoimaisia taajamia ja kymmeniä kyliä. Kaupungin eteläosa on hyvin peltovaltaista aluetta kun taas pohjoisessa on satoja järviä ja tuhansia kesäasuntoja.

Tilastotietoja:

Asukkaita	88 069	31.12.2010 (Väestörekisterikeskus)
Pinta-ala	2 871 km ²	,josta vesistöä 328 km ²
Peltoa	46 855 ha	
Metsää	1 778 km ²	
Järviä	450	
Vapaa-ajan asuntoja	6 953	1.1.2011 (Väestörekisterikeskus)

Vakituisesti asuttuja talouksia 43 774

Suurimmat työnantajat:

Kouvolan kaupunki	6 240
Puolustusvoimat	1 260
UPM Kymmene Oyj	950
Osuuskauppa Ympäristö	930
VR yhtymä	730
Stora Enso Oyj	650
Sairaanhoitokuntayhtymä	690
Myllykoski Oyj	470

2. Tavoitteet

Ohjelman valmistelun aluksi pidetyssä ideaseminaarissa 4.9.2009 tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi nousivat seuraavat:

- jätehuolto
- verkkoviestintä, laajakaista
- vesihuolto

Muita tärkeitä asioita olivat yksityistiekysymykset, turvallisuus ja verotus. Lisäksi otettiin esille ympäristön ja vesistöjen suojelu, tiedottaminen, mökkiläisten ja kuntalaisten sosiaalinen vuorovaikutus, kaavoitus, palvelut, terveydenhuolto, (kunnalliset) maksut ja luonnonrauha.

Näistä voidaan yhteenvedona todeta että eniten mökkiläisten viihtyisyyteen vaikuttavat toimiva jätehuolto, toimiva vesi- ja jätevesihuolto, hyvät tietoliikenneyhteydet, puhtaat vesistöt, luonnonrauha, miellyttävä asuinympäristö (puhdas luonto ja hyvin hoidettu maisema), toimivat ja vapaa-ajan asukkaille käytössä olevat terveyspalvelut, mökkiturvallisuus sekä kunnossa olevat (yksityis)tiet. Lisäksi kaupungilta toivotaan maltillista verotusta ja riittävää tiedottamista sekä tasapuolista kohtelua esim. maksupolitiikassa. Viihtyisyyttä lisäävät sosiaalinen vuorovaikutus paikallisten asukkaiden kanssa ja hyvin saatavilla olevat lähipalvelut (mm. kaupan palvelut).

3. Tavoitteiden toteuttaminen

3.1. Valkealan ja Jaalan ohjelmien toteutuminen

Edellä luetellut tavoitteet ovat pääosin olleet mukana jo lakkautettujen kuntien ohjelmissa. Keinot tavoitteiden toteuttamiseen ovat olleet melko yhtenevät ja tavoitteiden mukaisesti on myös toimittu. Kuntien yhdistymisprosessin myötä joitakin toimenpiteitä jäi kesken tai kokonaan toteuttamatta.

Esim. terveystalujen osalta on tapahtunut kehitystä valtakunnallisella tasolla lainsäädännön muutoksella. Oletettavaa on että kehitys terveystalujen saatavuudessa liittyy edelleen lainsäädännön muutokseen. Näyttää siltä että kiristynyt taloudellinen tilanne ei luo edellytyksiä paikallisille poikkeamille asiakaspalvelun parantamisen suuntaan.

Mökkiturvallisuuteen liittyvät osoitejärjestelmät on pääosin uudistettu kuntaliitoksen yhteydessä. Tieviitoissa ja numerokylteissä on vielä puutteita ja omistajia on edelleen kannustettava hankkimaan numerokyltit.

Pelastuslaitoksen toiminnassa ei ole tapahtunut muutoksia mutta hätäkeskusjärjestelmä on jatkuvan muutoksen kohteena. Siinäkin muutokset tehdään valtakunnallisella tasolla. Mökkien kiinteistöhuoltopalvelut ovat kehittyneet hitaasti, siinä on vielä tavoitetta jäljellä. Mökkimurtojen estämisen osalta ei ole tehty paikallisia toimenpiteitä.

Vapaa-ajan asukasdemokratia on vakiintumassa toimintamuodoksi myös Kouvolassa. Edelleen tulee kehittää vapaa-ajan asukkaiden vaikutuskanavia ja mm. toimikunnan valintamenettelyä ja toimintatapoja.

Kesäasuntojen ottaminen ympärivuotiseen käyttöön on ollut tavoitteena. Mökkejä on otettu asuinkäyttöön vaihtelevasti. Suurimpia ongelmia lienevät olleet infrastruktuuriin liittyvät puutteet. Sähkö-, tietoliikenne- ja tieverkot eivät kaikilta osin ole vakituisen asumisen edellyttämässä kunnossa.

Järjestettyä viemärointiä ja vesihuoltoa ei mökkialueilla juuri ole. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu, jonka mukaan vapaa-ajan asunnolle ei voi tehdä käyttötarkoituksen muutosta muuttamatta (ranta-asema)kaavaa, hidastaa tätä kehitystä.

Vapaa-ajan asukkaille tiedottamista on kehitetty myös uuden Kouvolan aikana. Omat mökkiläisten sivut on avattu Kouvola.fi –osoitteessa (Sinun Kouvola - Vapaa-ajan asukkaat). Niiden sisällön kehittämiseen voivat kaikki käyttäjät osallistua. Samoin maiseman ja ympäristön hoitoon, rantojen käyttöön ja mm. ulkoilureitteihin ja virkistysalueisiin liittyviä toimenpiteitä on toteutettu ja niitä jatketaan edelleen.

3.2 Toteutetaan seuraavat toimenpiteet

- Jätehuollon toiminta – kansalaispalautteen hyödyntäminen ympäristöä pilaavien jäteongelmien hoitamiseksi. Roskaamisen estäminen.
- laajakaistahankkeen toteuttaminen siten että vakituiset asunnot tulevat 99% 100 megan verkon piiriin ja vapaa-ajan asunnoistakin vähintään n. 50%
- verkotiedottamista kehitetään sisällöllisesti. Käyttäjien palautteen käsittelyyn luodaan vaivaton järjestelmä.
- muu tiedottaminen

Tarkemmat toimenpiteet

kimppojäteasiat
tiedotus, valistus

seutuverkon vahvistaminen
tiedotus

langattomat vaihtoehdot

kaupungin verkkosivut
pietään ajan tasalla ja vapaa-ajan asukkaiden sisältyä
muokataan riittävästi
kattavaksi, tiiviiksi ja hyvin
helpoksi löytää. Esim. tekninen
toimi ja rak.valv. yhteistyöhön
päivitykseen.

kylätiedotteet
tiedotuslehti

palveluista kootaan kattavat
luettelot kaikista kaupungin
kylistä esim. alueittain ,
Jokaiseen mökkitalouteen tulee
saada eri alueiden kesälehdet,
esim. Valkealan ja Jaalan
alueiden lehdet samassa
kirjekuoressa.

Vastuutaho

vapaa-ajan asukkaat
kaupunki, kyläyhdistykset

Raimo Tuominen

Operaattorit, Kymijoen
Kyläkuitu osk Kouvolan
kaupunki/ elinkeinotoimi

Hannu Kaarla

kaupunki, viestintä ja
maaseutupalvelut
vapaa-ajan asukkaat

Tuomo Pulsa

kyläyhdistykset
Kouvolan kaupunki

Tuomo Pulsa

Aikataulu

koko ajan
koko ajan

2010 – 2015

(vapaa-ajan asunnoille
aikataulu pidempi)

koko ajan

koko ajan
vuosittain

• vesi- ja jätevesihuolto kuntoon	yhteisratkaisut, vesiosuuskuntien perustaminen, puolueeton neuvonta jätevesiasetuksen vaatimuksista/tiivis ja kattava opasvihko kuntalaiselle	kaupunki/rakennus- ja ympäristövalvonta vesiosuuskunnat vapaa-ajan asukkaat	2010 - 2013
• vesiensuojelu, osallistutaan hankkeisiin, joiden tarkoituksena on vesistöjen ja rehevöitymisen estäminen ja tapahtuneiden pilaantumisen vaurioiden korjaaminen	vesistöjen niidot ruoppaukset tiedottaminen, priorisoidaan toimenpiteet ongelmavesistöille ja -vesialueille	osakaskunnat vapaa-ajan asukkaat ympäristöviranomaiset	koko ajan
• maiseman hoito, käytetään hyväksi tarjolla olevia rahoituskeinoja kylä-, tienvarsi- ja taajamamaisemien parantamiseksi. Yhteistyö asukkaiden, kylien, vapaa-ajan asukkaiden ja kaupungin sekä eri järjestöjen ja viranomaisten kesken.	maisemanhoitohanke/hankkeet kyläkävelyt, talkoot Tähtitaajamat-hankkeen ulottaminen kaikkiin taajamiin tiedotustilaisuus	Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Pohjois-Kymen Kasvu, Sepra ry, Asukkaat ja vapaa-ajan asukkaat maaseutulautakunta	koko ajan keväät 2011
• luonnonrauha, meluntorjunta kaikissa muodoissaan, mm. nopeusrajoitusten asettaminen vesistöille silloin kun se on välttämätöntä	tiedotus, valistus	Anita Antskog-Karstinen eri tahot Kaupungin ympäristöviranomainen Pirjo Piensalmi	koko ajan

- mökkiturvallisuuden edistäminen mm. kiinteistöhoitopalveluja kehittämällä (hanke, jossa yleishyödyllinen yhdistys palkkaa ”mökki-Remontti-Reiskan”.

Palveluja voidaan hankkeen aikana tarjota mökkiläisille. Mikäli toiminta vakiintuu voidaan perustaa yritys/yrityksiä.
  - mökkiläisilaisuuksien järjestäminen, vuorovaikutuksen lisääminen esim. kylien tori- tai muissa tapahtumissa.
  - tieverkon (erit. yksityistieverkon kehittäminen)
mökkitalkkarien etsiminen ja yritysten perustaminen	kyläyhdistykset	koko ajan
häilytysjärjestelmät	operaattorit ym.	koko ajan
osoitteiden merkintää tehostetaan mm. tiedotuksella (nettisivuille kehoituksia ja mm. kilpipojien mainoksia)	maaseutupalvelut ja tekninen toimi	
Vakituisia asuntoja lisää vapaa-ajan osutusalueille	Ilpo Puolakka	
vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden tapaaminen kerran vuodessa	vapaa-ajan asukastoimikunta yhdessä kyläyhdistysten kanssa	2011 – 2013
kaupungin johtajien (vh:t, lh:t) tapaaminen, yleisötilaisuus”kyselytunti”		
osallistuminen tapahtumiin		
mökkimessujen järjestäminen	Kymenlaakson Messut	kahden vuoden välein
tutustumistilaisuudet yrityksiin ja kyliin	yrittäjät kyläyhdistykset	2012 alk. koko ajan
avustukset, avustusten jakoperusteet	Mauri Harjula	

Kouvolan vapaa-ajan asunnot 2010

